

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/26-10412
Otsuse kuupäev 22.10.2026
Komisjoni koosseis Mihkel Kivisalu

Tarbija
Kaupleja OÜ Mehka Eesti (12777774)

Tarbija nõue Tarbija soovib 176, 10 euro tagastamist.

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija viis muruniiduki MI 632 Wiking 05.05 2026 OÜ Mehka- sse remonti, kuna masin ei käivitunud. Ettevõtte hinnangul oli põhjuseks aku rike ning aku vahetati välja. Masina sai Tarbija tagasi 16.06.2026 ning see töötab.
Eelmine aku vahetus toimus OÜ Mehkas 14.05.2025.

Tarbija leiab, et 2025. aastal paigaldatud akule peaks kehtima garantii:

""Minu arusaama järgi peaks vahetatud akule kehtima vähemalt aastane garantii ja vahetamine toimuma garantii koras.

OÜ Mehka nõuab minult uue aku vahetuse eest tasu. Aku on osutunud garantiiperioodil vigaseks siis minult tasu ei tohiks nõuda.

Soovin aku vahetust garantiikorras tasuta.

Palun tagastada minu poolt tasutud aku maksumus 176,10 eurot."

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja avaldusega ei nõustu.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud poolte seisukohtade ja asjas esitatud tõenditega ning hinnanud tõendeid tarbijakaitseseaduse (edaspidi TKS) § 57 lõike 2 kohaselt igakülselt, täielikult ja objektiivselt, leiab, et avaldus tuleb jätta rahuldamata.

Vaidlus puudutab kaupleja vastutust 14.05.2025 tehtud aku vahetuse eest. Tarbija on füüsiline isik, kellele kaupleja vahetas tema niiduki aku, ning ta on tarbija võlaõigusseaduse (edaspidi VÕS) § 1 lõike 5 tähenduses; kaupleja, kes tegutses oma majandustegevuses, on ettevõtja sama paragrahvi lõike 6 tähenduses. Kaupleja ei ole vaidlustanud, et tarbija tegutses tarbijana. Vaidlus on komisjoni pädevuses (TKS § 40 lg 3). Lepingu alusel andis kaupleja tarbijale üle aku komplekti ning tegi arvel märgitud tööd (kiirtöö ja 0,5 tundi remondi- ja hooldustöid). Leping vastab seega nii müügilepingu (VÕS § 208 lg 1) kui ka töövõtulepingu (VÕS § 635 lg 1) tunnustele. VÕS § 1 lõike 2 kohaselt kohaldatakse sellisele lepingule nende lepinguliikide kohta sätestatud üheaegselt, välja arvatud sätted, mille üheaegne kohaldamine ei ole võimalik või mille kohaldamine oleks vastuolus lepingu olemuse või eesmärgiga.

VÕS § 208 lõike 2 teise lause kohaselt ei kohaldata müügilepingu sätteid lepingule, mille puhul suurem osa asja muretseva lepingupoole kohustustest seisneb töö tegemises või muu teenuse osutamises. Käesolevas asjas see nii ei olnud: aku komplekti hind (159,84 eurot) moodustas arve käibemaksuta summast (233,20 eurot) üle kahe kolmandiku. Ka pooled on käsitlenud akut eraldi kaubana, tarbija nõuab akule garantiid ja kaupleja on hinnanud, kas akul esines tootjapoolne defekt. Seetõttu on aku osas tegemist tarbijalemüügiga VÕS § 208 lg 4 tähenduses ning aku lepingutingimustele vastavust tuleb hinnata VÕS-i müügilepingu sätete alusel, millega on Eesti õigusesse üle võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. a direktiiv (EL) 2019/771, mis käsitleb kaupade müügilepingute teatavaid aspekte (edaspidi direktiiv). Kuna aku paigaldas kaupleja, loetakse ka aku ebaõigest paigaldamisest tulenev lepingutingimustele mittevastavus võrdseks asjast tuleneva mittevastavusega (VÕS § 217¹ lg 9; direktiivi artikkel 8). Kui arvel märgitud tööd hõlmasid lisaks aku paigaldamisele ka muid töid tarbija niidukil, on selles osas tegemist tarbijatöövõtulepinguga VÕS § 635 lg 4 tähenduses; seda käsitleb komisjon allpool eraldi.

Tarbija on oma nõude põhjendanud sellega, et vahetatud akule pidi kehtima vähemalt üheaastane garantii. Müügigarantii on müüja, varasema müüja või tootja lubadus, millega antakse ostjale seaduses sätestatust soodsam seisund (VÕS § 230 lg 1; direktiivi artikkel 17). Toimikus ei ole andmeid, et kaupleja oleks 2025. aastal paigaldatud akule müügigarantii andnud, ja tarbija ei ole sellisele lubadusele viidanud. Garantii puudumine ei jäta tarbijat siiski kaitseta. Tarbijalemüügi puhul vastutab müüja seaduse alusel asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis on olemas asja tarbijale üleandmisel ja ilmneb kahe aasta jooksul alates asja üleandmisest (VÕS § 218 lg 1 teine lause ja lg 2; direktiivi artikkel 10). Tarbija kahjuks nendest sätetest kõrvalekalduv kokkulepe, mis on sõlmitud enne mittevastavusest teatamist, on tühine (VÕS § 237 lg 1). Komisjon hindab tarbija nõuet seetõttu kaupleja seadusjärgse vastutuse alusel. Samal põhjusel ei ole määrav kaupleja käsitus, et aku vahetust ei saa garantiina käsitleda, kuna aku oli süvatühjenenud, „mitte tootmisdefektiga“: seadusjärgne vastutus ei sõltu sellest, kas puudus tekkis tootmisel, vaid sellest, kas aku vastas üleandmisel lepingutingimustele.

Tarbijalemüügi puhul peab asi muu hulgas olema seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteedi ja tavaliste toimivusomadustega, sealhulgas vastupidavuse poolest, mida tarbija võib mõistlikult

eeldada (VÕS § 217¹ lg 3 p 2). Vastupidavus on asja võime säilitada tavapärase kasutamise korral oma funktsioonid ja toimivus (VÕS § 217¹ lg 5). VÕS § 218 lõike 2² kohaselt eeldatakse tarbijale müügi puhul, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega (vt ka direktiivi artikli 11 lõiget 1).

Euroopa Kohus on direktiivi 1999/44/EÜ artikli 5 lõike 3 (mille asemel kehtib praegu direktiivi artikkel 11) tõlgendamisel selgitanud, et tarbija peab tõendama üksnes mittevastavuse olemasolu; ta ei pea tõendama mittevastavuse põhjust ega seda, et selle päritolu on müüjale omistatav (Euroopa Kohtu 4. juuni 2015. a otsus kohtuasjas C-497/13 Faber, p 70). Eelduse saab ümber lükata üksnes juhul, kui müüja tõendab õiguslikult nõutaval määral, et mittevastavust ei olnud asja üleandmise ajal, sest selle põhjus või päritolu seisneb pärast üleandmist toimunud teos või tegevuses ehk pärast asja üleandmist tekkinud asjaoludes (samas, p 73 ja resolutsiooni p 4). Eelduse ümberlükkamiseks ei pea müüja seega tingimata tõendama tarbija süüd; määrav on, kas mittevastavuse põhjus seisneb asjaoludes, mis tekkisid pärast asja üleandmist.

Toimikust nähtuvalt vahetati aku 14.05.2025 ning kaupleja ei ole aku üleandmise aega vaidlustanud. Niiduk ei käivitanud ja tarbija viis selle kauplusele remonti 05.05.2026, s.o 356 päeva pärast aku üleandmist. Aku rike ilmnis seega ühe aasta jooksul alates aku üleandmisest. Asjaolu, et aku süvatühjenes ja tuli välja vahetada juba esimese aasta jooksul, võib iseenesest viidata sellele, et akul puudus tarbija poolt mõistlikult eeldatav vastupidavus (VÕS § 217¹ lg 3 p 2 ja lg 5). Komisjon ei pea eeldust vastuolus olevaks aku või puuduse olemusega, sest aku võimetus laengut vastu võtta või hoida võib põhimõtteliselt tuleneda ka üleandmisel olemas olnud puudusest. Seega kohaldub VÕS § 218 lõikes 2² sätestatud eeldus ning kaupleja peab tõendama, et aku rikke põhjus seisneb pärast aku üleandmist tekkinud asjaoludes. Komisjon leiab, et see on käesolevas asjas tõendatud, ning lähtub järgmistest asjaoludest.

Esiteks ei ole tarbija vaidlustanud kaupleja selgitusi, et aku oli süvatühjenenud (pinge ligikaudu 8 V 28 V asemel) ja et ka uus aku hakkas laadima alles pärast niiduki laadimisklemmide vahetamist. Laadimisklemmide vahetamist kinnitab 16.06.2026 arve-saateleht nr 673645. Kaupleja on 17.06.2026 e-kirjas ja komisjonile esitatud seisukohas pidanud aku süvatühjenemise põhjuseks laadimisklemmide riket, väljendades seda tõenäosusena („ilmselt“), ning 26.06.2026 e-kirjas kinnitanud, et aku süvatühjenemise põhjus oli halb kontakt laadimisklemmide vahel. Tarbija on vastuväidetes ise lähtunud sellest, et laadimisklemmid ei olnud töökorras, ning leidnud, et sellest tuleneb „loogiline järeldus, et aku laadimise probleem oli põhjustatud laadimissüsteemi rikkest“ ja et „kui laadimisklemmid olid rikkis ja aku ei saanud nõuetekohaselt laadida, on igati usutav, et just see põhjustas aku tühjenemise“. Tarbija on küll leidnud, et kaupleja ei ole tõendanud, et aku oli kasutuskõlbmatu üksnes süvatühjenemise tõttu. Toimikus ei ole aga peale tarbija väite lühikese töötsükli kohta (vt allpool) andmeid, mis viitaksid aku muule puudusele kui süvatühjenemine. Asjaolu, et niiduki originaalaku kestis tarbija andmetel seitse aastat, ei võimalda iseenesest eristada aku enda puudust laadimisklemmide rikkest tingitud süvatühjenemisest.

Komisjon nõustub tarbijaga, et kaupleja ei ole oma järeldusi dokumenteerinud. Kaupleja ei ole esitanud aku mõõtmise tulemusi, andmeid laadimisklemmide seisukorra kohta ega tootja või sõltumatu eksperdi hinnangut ning toimikust ei nähtu, et vana akut oleks pärast laadimisklemmide vahetamist kontrollitud. Kauplejalt, kes vahetab aku, mille ta on ise vähem kui aasta varem müünud ja paigaldanud, võib mõistlikult eeldada oma leidude fikseerimist, ning kaupleja, kellel lasus VÕS § 218 lg 2² kohaselt tõendamiskoormus, ei kasutanud ka võimalust esitada

ekspertiarvamust (TKS § 50 lg 1). Dokumentide puudumine ei ole käesolevas asjas siiski määrav, sest rikke mehhanismi – laadimisklemmide rike takistas aku laadimist ja aku tühjenes, ei ole tarbija vaidlustanud, vaid on sellele ise tuginenud, ning seda toetavad asjaolu, et ka uus aku hakkas laadima alles pärast klemmide vahetamist, ja arvel kajastatud klemmide vahetus.

Teiseks on laadimisklemmid niiduki osa (tarbija vastuväidetes „roboti laadimisklemmid“; 16.06.2026 arvel eraldi varuosana „Laadimisklemmid MI632“). 14.05.2025 arve-saatelehel ei ole laadimisklemme ega nendega seotud töid märgitud. Komisjon on arvestanud, et 2025. aastal paigaldati „Aku MI/RMI632 ümberehitus komplekt“, mille koostist arvelt ei nähtu. Toimikus ei ole aga andmeid, et see komplekt või selle paigaldamine oleks hõlmanud niiduki laadimisklemme või mõjutanud nende toimimist, ning kumbki pool ei ole sellisele seosele viidanud.

Kolmandaks viitavad toimikus olevad andmed sellele, et laadimisklemmide rike, mis takistas aku laadimist, kujunes välja pärast aku üleandmist. Tarbija enda seletuse kohaselt niiduk 2025. aastal töötas („Masin ju töötas“) ja pretensioonis on märgitud „Aku tegelik tööaeg 4 kuud“. Samuti laadis tarbija enda seletuse kohaselt akut talve jooksul ning seade näitas laadimisel aku täituvuseks 100%. Nendest seletustest nähtub, et pärast 14.05.2025 aku vahetust niiduk töötas ja akut oli võimalik täis laadida. Tarbija 26.06.2026 e-kirjas esitatud võimalus, et aku laadimisega seotud probleem oli olemas juba pärast eelmist aku vahetust, ei leia toimikus kinnitust.

Neljandaks ei ole tõendatud tarbija väide, et 2025. aastal paigaldatud aku ei toiminud algusest peale nõuetekohaselt. Asja lepingutingimustele mittevastavuse olemasolu peab tõendama tarbija (Faber, p 70). Väide, et aku töötuskiirus oli algusest peale ligikaudu 35–40 minutit, põhineb üksnes tarbija seletusel ning seda ei toeta ükski muu tõend; kaupleja on 26.06.2026 e-kirjas märkinud, et aasta hiljem, kui aku on süvatühjenenud, ei ole niiduaegade pikkust võimalik diagnoosida. Tarbija ei teatanud lühikesest töötuskiirusest kauplejale 2025. aastal; tema enda selgituse kohaselt mõistis ta erinevust alles uue aku paigaldamisel. Isegi kui lähtuda tarbija väitest, ei võimalda tarbija tehtud võrdlus järeldada, et lepingutingimustele ei vastanud just 2025. aastal paigaldatud aku, sest 2026. aastal vahetati üheaegselt nii aku kui ka laadimisklemmid ning arvete kohaselt ei olnud 2026. aastal paigaldatud aku („Aku Mi/RMI632“) sama toode mis 2025. aastal paigaldatud ümberehituskomplekt.

Viiendaks nõustub komisjon tarbijaga, et kaupleja ei ole tõendanud, et tarbija oleks akut ebaõigesti kasutanud või hoiustanud. Kaupleja on ise möönnud, et ta ei tea ega saa tõendada, kas tarbija laadis akut talve jooksul, ning komisjon ei ole oma otsuses tuginenud kaupleja üldisele märkusele liitumaku süvatühjenemise vältimise kohta. Tarbija süü puudumine ei too aga iseenesest kaasa kaupleja vastutust. Müüja vastutab müüdud asja ja enda tehtud paigalduse lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis oli olemas asja üleandmisel (VÕS § 217¹ lg 9, § 218 lg 1 teine lause). Müüja vastutus ei hõlma kahjustusi, mis tekivad lepingutingimustele vastavale asjale pärast üleandmist tarbija muu vara, käesoleval juhul niiduki laadimisklemmide, tõttu, isegi kui tarbija ise selles süüdi ei ole. Tarbija seisukoht, et ta ei saanud tavakasutuses laadimisklemmide riket tuvastada ega selle tagajärgi vältida, on mõistetav, kuid laadimisklemme ei müünud ega paigaldanud kaupleja 2025. aastal ning nende hiljem tekkinud rike ei kuulu kaupleja vastutusalasse.

Kuuendaks ei too teistsugust tulemust kaasa ka see, kui käsitleda 14.05.2025 arvel märgitud remondi- ja hooldustöid osaliselt tarbijatöövõtuna (VÕS § 635 lg 4). Tarbijatöövõtu puhul eeldatakse, et töö lepingutingimustele mittevastavus oli olemas töö üleandmise ajal, üksnes siis,

kui mittevastavus ilmneb kuue kuu jooksul töö tarbijale üleandmise päevast (VÕS § 642 lg 2 teine lause). Käesolevas asjas ilmnis rike ligi aasta pärast tööde tegemist. Seega peaks tarbija tõendama, et kaupleja 2025. aastal tehtud töö ei vastanud lepingutingimustele, näiteks et laadimisklemmid olid juba siis rikkis ja kaupleja oleks pidanud seda töö käigus märkama (VÕS § 641, § 642 lg 1; vrd tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 230 lg 1). Selliseid tõendeid toimikus ei ole; tarbija enda seletuste kohaselt niiduk pärast aku vahetust töötas ja akut oli võimalik täis laadida.

Eeltoodud asjaolusid kogumis hinnates leiab komisjon, et aku rikke põhjus seisneb pärast aku üleandmist tekkinud asjaolus, tarbija niiduki laadimisklemmide rikkis, mis takistas aku laadimist, mitte aku lepingutingimustele mittevastavuses, mis oli olemas aku üleandmisel. VÕS § 218 lõikes 2² sätestatud eeldus on seega ümber lükatud ning kaupleja ei vastuta 2025. aastal paigaldatud aku rikke eest.

Kuna aku rike ei tulenenud aku üleandmisel olemas olnud lepingutingimustele mittevastavusest, ei olnud kauplejal kohustust akut tasuta asendada (VÕS § 222 lg 1 ja 4) ning tarbijal ei ole alust nõuda uue aku eest tasutud summa hüvitamist kahjuna (VÕS § 101 lg 1 p 3, § 115 lg 1). 2026. aastal tehtud remont, sealhulgas uue aku paigaldamine, oli uus tasuline töö. Tarbija ei ole vaidlustanud selle remondi vajalikkust, ulatust ega hinda; tema nõue tugineb üksnes väitele, et 2025. aastal paigaldatud aku vahetus pidanuks toimuma kaupleja kulul. Komisjon lahendab vaidluse esitatud nõude piires.

Tarbija on palunud kohustada kauplejat tagastama 176,10 eurot „koos kõigi sellest tulenevate õigustatud nõuetega“. Tarbija ei ole neid täiendavaid nõudeid sisustanud ega nende suurust märkinud. Kuna põhinõue ei ole põhjendatud, puudub alus ka sellest tulenevatele nõuetele.

Kaupleja märkus, et ta tegi omapoolse vastutulekuna remondiarve soodsamaks, ei mõjuta komisjoni hinnangut ning komisjon ei ole sellele tuginenud. Kaupleja ei ole täpsustanud soodustuse suurust ega seda, millist arve rida see puudutas.

Komisjon märgib, et tarbija esitas pretensiooni 17.06.2026, s.o 43 päeva pärast niiduki remonti viimist.

Komisjon rõhutab, et avalduse rahuldamata jätmine ei tähenda, et tarbija oleks akut ebaõigesti kasutanud või hoiustanud, seda ei ole tuvastatud. Avaldus jääb rahuldamata seetõttu, et aku rikke põhjus tekkis pärast aku üleandmist ega olnud kaupleja 2025. aastal müüdud aku ega tehtud tööde puudus.

Eeltoodust tulenevalt jätab komisjon tarbija avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu

/allkirjastatud digitaalselt/